(Seoladh Ríomhphoist: omurchua@gmail.com)

Is foclóir Gaeilge-Gàidhlig é seo don litir "O" amháin (thart ar 600+ téarma). Go dtí go mbeidh an foclóir críochnaithe ina iomlán, feicfear botúin sa doiciméad ach níl sé doléite féin.
'Siad na pointí a leanas na cinn is tábhachtaí le cuimhniú orthu agus an foclóir in úsáid agat.

1)Bheartaíos díreach na téarmaí a chóipeáil ó "teanglann.ie" 7 "faclair.com". Tá nasc ag dul leis an gcuid is mó de na téarmaí Gàidhlig a sheolfaidh thú go Faclair.com .

2)Tá an-chuid téarmaí fánacha le brath ann ach b'fhiú sin má tá téarma Gàidhlig ann a gcomhfhreagraíonn an ceann Gaeilge dó, ar eagla na heagla. Freisin, le "CTRL+F" is féidir leat téarmaí a lorg.

3)Tá claonadh le brath ann freisin maidir leis na téarmaí Gàidhlig a roghnaíodh. Rinneadh iarracht na leaganacha is cosúla ó thaobh an litrithe de a chur le chéile. B'fhéidir go mbeadh "X" usáidte níos minice ach 'sé "Y" an ceann is cosúla.

4)Tá thart ar 30+ leathanach sa doiciméad seo, mar sin caithfear fanacht tamaillín go n-íoslódálfar an rud ar fad

5)Tá téarmaí ann as Gaeilge nach bhfuil aon Ghàidhlig ag dul dóibh i láthair na huaire.

6) Tá téarmaí ann a bhfuil míniúcháin níos leithne ag teastáil uathu ach tabharfar aghaidh orthu ag am éigin. Caitear a thuiscint go bhfuiltear ag súil go gceartófaí aon bhotún am éigin sa todhchaí.

Seo faclair bhon Ghaeilge gu Gàidhlig 2.0 airson na litreach "O" a-mhàin (mu 600+ briathar). Gus am bi am faclair deiseil, nochdaidh mearachdan san sgrìobhainn ach tha i math gu leòr.
'Is iad na leanas na puingean as cudromaiche ri chumail 'nad inntinn nuair a bhios tu a' cleachdadh am faclair.

1)Co-dhùnadh dìreach na teirmean a chopaigeadh bho "teanglann.ie" 7 "faclair.com". Tha naisg a' dol leis a' chuid as motha de na teirmean Gàidhlig a tha naisgte le Faclair.com

2)Tha iomadh briathrachais ri lorg nach eil glè chudthromach ach b' fhiach e ma tha teirm Ghàidhlig ann a fhreagras ris an fhear Ghaeilge, gun fhios nach biodh. Cuideachd, le "CTRL+F" faodaidh tu teirmean a lorg.

3)Tha claonadh ann cuideachd airson na briathran Gàidhlig a chaidh a thaghadh. Chaidh oidhirp a dhèanamh na dreachan a bu choltaiche a chur ri chèile a thaobh litreachaidh. Faodar "X" a chleachdadh nas trice ach tha "Y" nas coltaiche.

4) Tha an sgrìobhainn seo mu 30+ duilleag a dh' fhaid, mar sin fuirich gus an luchdaich thu sìos an rud gu lèir

5) Tha briathran ann an Gaeilge nach eil Gàidhlig sam bith ga bruidhinn an-dràsta.

6)Tha teirmean ann a dh' fheumas mìneachadh nas fharsainge ach a thèid dèiligeadh riutha aig àm air choreigin. Feumar a thuigsinn nach eil seo deiseil gu tur fhathast agus thathas an dòchas gun tèid mearachdan sam bith a cheartachadh uair air choireigin san àm ri teachd.

1.0)ó, *f. (g,u. ~//uí , i. ~í//uí,) 7 ainm* = 1)ogha fir. iol. oghaichean ;; air a chleachdadh ann ainmean +
2.0) = 1)cluas boir. gin. -uaise, iol. -an
3.0) *réamh.7có. (for.:* uaim, uait, uaidh *f.,* uaithi *b.,* uainn, uaibh, uathu) = bho roi. (bhon; bhuam, bhuat, bhuaithe, bhuaipe, bhuainn, bhuaibh, bhuapa) +
4.0) (~ thuaidh ..+) = gu tuath
5.0) = a, mìr. gair.
(ATH.) = 1.0) (í = uí) ;; 3.0) (~m//~t) = bho mo//do), (an dream ór fhás sé) = a' mhuinntir às an dig e ;; (~s na//gach) = bho na//bhon a h-uile

1.1)ob, *b.a.7n. (c. ~tha)* = ob gn. ag. -adh +
1.2) = fàillich gn. ag. -lleachadh +
2.0) **~adh,** *f. (g.u.* obtha, *i.* obthaí) = obadh, fir ;; 1)fàilleachadh, fir. +
3.0) (~ ~!) = na dèan!
(ATH.) = 1.0) ~aigh ;; 3.0) (~d) = bho do

obach, *a1* = 3,4)obach bua. -aiche +

obainn, *b. (g.u. ~e, i. ~í)* = 2)oidhirp obann
(ATH.) = oipinne

***obair,** *b. (g.u.* oibre, *i.* oibreacha) = obair boir. gin. obrach, iol. obraichean +

1.0)Oblátach, *f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~)* = seòrsa neach càbhach a tha 'na neo-chléireach cuideachd
2.0) (ob~) *a1* = cruinn ach nas flat (matamataig)

óbó, *f. (g.u. ~, i. ~nna)* = òbo fir. iol. -than +

óbóir, *f. (g.u. -óra, i. ~í)* = cluicheadair òbo

obrádlann, *b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~)* = seòmar obrach-lannsa

obráid, *b. (g.u. ~e, i. ~í)* = 2)obrachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean (obair-lannsa) +

obráidí, *f. (g.u. ~, i. -dithe)* = 2)obraiche fir. iol. -an (obair-lannsa) +

obrón, *f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~)* = aonad de ghineachan a tha ceangailte ri chéile (bith-eòlas)

obsaidian, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = oibsidian fir. gin. -iain, iol. -aichean

obthach, a1 = 3)obach bua. -aiche +
(ATH.) = opt~

***ócáid,** b. (g.u. ~e, i. ~í) = 1)òcaid boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = (i. ~eacha) ;; ~e

1)ócáideach, a1 = a' butnainn ri òcaid
2) = amail bua. coi. -e ,,, 2)ann an deagh-àm +

ócáideachas, f. (g.u. -ais) = creideamh gu bheil eadar-ghabhail Dhé a' tachairt

ócáidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = neach a tha a' buntainn ri ÓCAIDEACHAS

ócáidigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = 1)cleachd gn. ag. -adh ,,, ùsaidich gn. ag. -deachadh +

ócáidíoch, a. (g.f. ~, g.b. 7 comp. -íche, i. ~a) = a' buntainn ri ÓCAIDEACHAS

ócáipe, f. (g.u. ~, i. -pí) = sioraf-coille fir. gin. -aif-choille, iol. -an-coille

ócam, f. (g.u. -aim) = calcas fir. gin. -ais ,,, còrcach-chalcaidh, fir. +
(ATH.) = ~cas

ócar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = òcair boir. gin. òcrach +

ocastóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = seòrsa neach-malairt
(ATH.) = ocaistéi~

ocastóireacht, b. (g.u. ~a) = obair a th' aig OCASTÓIR +
(ATH.) = ocaistéi~

och, int. 7 s. = och fir. iol. -an +

óch, int. 7 s. = och!, clsg. +

ochadh, f. (g.u. -aidh) = 2)ochanaich boir. gin. -e +
(ATH.) = ochbha~

ochlán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = 1)ochan, fir. ;; 2)ochanaich, boir. ;; 2)tubaist, boir. +
(ATH.) = ac~, ~hán

ochlánach, a1 = osnach bua. coi. -aiche ,,, 1)osnachail bua. -e +

1)ochón, *int. 7 s.* = o chóin *clsg. neo-ath.* +
2) = 1)ochal *fir. -ail* ,,, 2)caoidh *boir. -e* +

1.0)ochslaíoch, *f.* (*g.u. 7 i.* -ígh, *g.i.* ~) = ablatach *fir. gin. 7 iol. -aich* (gràmar) +
2.0) *a.* (*g.f.* ~, *g.b.* -íche, *i.* ~a) = ablatach *bua. coi. -aiche* +

ocht, *s. uimh. 7 a.* = ochd *fir. iol. -an*

ócht, *b.* (*g.u.* ~a) = òigheachd *boir. neo-ath.* +
(ATH.) = ógh(dh)ac~, óighe(acht)

ochtábhó, *f.* (*g.u.* ~) = leabhar ochd-dhuilleagach

1.1)ochtach, *b.* (*g.u.* -aí, *i.* ~a, *g.i.* ~) = craobh-ghiuthais *boir. gin. craoibhe-giuthais, iol. -an-giuthais* +
1.2) = gad-droma *fir. gin. gaid-dhroma, iol. -an-droma* +
2.0) *f.* (*g.u. 7 i.* -aigh, *g.i.* ~) = ochdach *fir. gin. 7 iol. -aich* (ceòl) +
(ATH.) = 1.0) ~tghach

ochtagán, *f.* (*g.u. 7 i.* -áin, *g.i.* ~) = ochd-shliosach *fir. gin. 7 iol. -aich* +

ochtagánach, *a1* = ochd-shliosach *bua. coi. -aiche* +

ochtáibh, *b.* (*g.u.* ~e, *i.* ~í) = 2)ochdach *fir. -aich* (eaglaiseil//fiosaigs)

ochtaihéadrán, *f.* (*g.u. 7 i.* -áin, *g.i.* ~) = ochd-shliosnach *fir. gin. 7 iol. -aich*

ochtaihéidreach, *a1* = a' buntainn ri ochd-shliosnach

ochtamhán, *f.* (*g.u. 7 i.* -áin, *g.i.* ~) = ochdamh de chearcall (matamataig)

ochtán, *f.* (*g.u.* -áin) = ogtan *fir. gin. -ain, iol. -aichean*

ochtapas, *f.* (*g.u. 7 i.* -ais, *g.i.* ~) = ochd-chasach *fir. gin. 7 iol. -aich* +

ochtar, *f.* (*g.u. 7 i.* -air, *g.i.* ~) = ochdar *fir. gin. -air, iol. -an* ;; ochd rud

ochtchodach, *a1* = tha ochd pàirt aig ,,, 2)ochd-fillte *bua. neo-ath.*

ochtfhillte, *a3* = 2)ochd-fillte *bua. neo-ath.*

ochtó, *uimh.. s. 7 a.* = 1)ochdad *fir. gin. -aid, iol. -an* +
(ATH.) = ~tmhogha

ochtódú, f. (g.u. ~, i. -duithe)7 a3 = ochdadamh àir. neo-ath. +

ochtréad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = buidheann de dh'ochdar ceòladairean +

ochtrúnach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = neach an robh aon shinn-seanair//shinn-seanmhair dubh aca

ochtsiollach, a1 = ochd-shiolach bua. coi. -aiche +

ochtú, f. (g.u. ~, i. -tuithe)7 a3 = ochdamh (8mh), àir. ;; ochdamh, bua. ;; ochdamh fir. gin. -aimh, iol. -an
(ATH.) = ~tmhadh, f. 7 a1

---

oclúid, b. (g.u. ~e) = seòrsa 2)bacaidh 'nad chorp ;; 2)doilleireachadh fir. gin. -aidh +

oclúidigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = 1)bac gn. ag. -adh ;; 2)doilleirich gn. ag. -reachadh +

1.o)ocrach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = acrach fir. gin. 7 iol. -aich +
2.o) (a1) = ocrach bua. coi. -aiche +
(ATH.) = ~asach ;; ~astúil, a2

1)ocrachán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = acrach fir. gin. 7 iol. -aich +
2) = goirtear fir. gin. -eir, iol. -an ,,, spìocaire fir. iol. -ean +
(ATH.) = ~asán

ócraigh, b.a. (a.b. -rú f., g.u. -ithe) = dath le dearg-chriadh

***ocras,** f. (g.u. -ais) = ocras fir. gin. -ais +

ocróir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = 1)solaraiche fir. iol. -an ,,, neach-solair fir. iol. luchd-solair +
(ATH.) = ~caróir

---

ocsahaemaglóibin, b. (g.u. ~e) = pròtain 'nad fhuil aig a bheil ogsaidean

ocsaicéitiléin, b. (g.u. ~e) = seòrsa stutha a th' ann an toirds-shéididh

ocsaicéitiléineach, a1 = a' buntainn ri OCSAICÉITILÉIN

ocsaíd, b. (g.u. ~e, i. ~í) = ogsaid boir. gin. -e, iol. -ean

oscaídeach, a1 = bi rud ag ogsaideachah

ocsaídeoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = ogsaidiche fir. iol. -an

1.o)ocsaídigh, b.a. = ogsaidich gn. ag. -deachadh
2.o) ~diú, f. (g.u. -ithe) = ogsaideachadh fir. gin. -aidh +

ocsaigéad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = searbhag aig a bheil ogsaidean

ocsaigin, b. (g.u. ~e) = ogsaidean fir. gin. -ein +

ocsaigineach, a1 = a' buntainn ri ogsaidean

1.o)ocsaiginigh, b.a. = cuir ogsaidean ann an rud
2.o) ~niú, f. (g.u. -ithe) = a' cur ogsaidean ann an rud

ocsaihidrigin, b. (g.u. ~e) = seòsra stutha a th' ann an toirds-shéididh

ocsaíodáis, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa beirmeir

ocsalach, a1 = a' buntainn ri seòrsa searbhaige

ocsaláit, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa salainn ceimigeach//co-thàthadair organach

ocsamórón, f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~) = seòrsa contrarrachd

ocsantach, a1 = a' buntainn ri searbhag do stamaige

ocsapat, f. (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = cùl a' chinn ,,, 1)iar-cheann fir. gin. -chinn

ocsapatach, a1 = a' buntainn ri cùl a' chinn

ocsatóicin, b. (g.u. ~e) = seòrsa brodaige a tha a' buntainn ri sonas

ocsaton, f. (g.u. 7 i. -oin, g.i. ~) = facal aig a bheil cudrom air a' lide deireannach (Gréigis)

ocsatonach, a1 = a' buntainn ri OCSATON

---

odaiméadar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = meidheadair-astair fir. iol. -ean-astair

1.o)odhar, b. (g.u. uidhre) = bó odhar
2.o) a1 (i. odhra) = odhar, bua. -air 7 uidhre +

***odhraigh**, b.a.7n. (a.b. -rú f., g.u. -ithe) = dèan odhar +
(ATH.) = (a.b.) ~radh

odhrán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = beathach odhar

odhróg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = seòrsa leòmainn

1.0)ofráil, b.a. (L. -álann, a.b. ~) = thoir ofrail +
*2.0) ~, b. (g.u. -ála, i. -álacha) = 1)ofrail boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = 1.0) foláir, (a.b. ~r(t), b.) ;; or~

oftailme, b. (g.u. ~) = brachag-shùla boir. gin. -aige-sùla (galar) +

oftailmeolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = sùil-lighiche fir. iol. -an

oftailmeolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas sùil-lighiche

oftalmach, a1 = galar-shùileach bua. coi. -liche +

oftalmascóp, f. (g.u. 7 i. -óip, g.i. ~) = seòrsa inneil airson na sùla

1.1)óg, f. (g.u. óig, i. ~a, g.i. ~) = neach òg
1.2) (~a) = 2)àl fir. gin. 7 iol. àil +
*2.0) (a1) = òg bua. coi. òige +

***ógánach**, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = 1)òganach fir. gin. 7 iol. -aich +

ogastún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = 1)sùlaire fir. iol. -ean ,,, amhsan fir. gin. 7 iol. -ain (eun) +

ógbhaidh, b. (g.u. ~e) = ògradh fir. gin. -aidh +
(ATH.) = ~adh

ógbhean, b. (g.u. 7 i. ógmhná, g.i. -bhan) = 1)òg-bhean boir. gin. mnà, iol. mnathan, gin. iol. ban +

ógchiontóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = ciontach òg (lagh-eòlas)

ógfhear, f. (g.u. 7 i. -fhir, g.i. ~) = òigear fir. gin. -eir, iol. -an +

óg-ghluaiseacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = 2)gluasad òige (poileataigs)

1.0)ógh, b. (g.u. óighe, i. ~a, g.i. ~) = ogh boir. -a +
*2.0) (a1) = òigheil bua. coi. -e +
(ATH.) = 2.0) ~dha, a3 ;; 1.0) óig~

1)ogham, f. (g.u. -aim) = ogham fir. gin. -aim

2) (d'aon ~aim) = a dh'aon obair ,,, a dh'aona-ghnothach +

oghmóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = neach am bi ri stuidearachd oghaim

oghmóireacht, b. (g.u. ~a) = sgrìobhadh ann an ogham

óghréir, b. (g.u. ~e) = ùmhlachd iomlain

***óglach,** f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = òglach fir. -aich +
(ATH.) = ~l(á/ao)ch

***óglachas,** f. (g.u. -ais) = òglachas//òglachas fir. gin. -ais, iol. -an +

ogmartha, a3 = 2)dàna bua. neo-ath. ,,, 1)ladarna bua. neo-ath. +

ógra, f. (g.u. ~) = òg radh fir. gin. -aidh +
(ATH.) = ~idh, b.

óguachtar, f. (g.u. -air) = 2)ùr-bhàrr fir. gin. -bharra, iol. -bharran

oibiacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = oibseact fir. gin. -eict, iol. -an (feallsanachd) +

oibiachtúil, a2 = obsaigeach bua. coi. -giche (feallsanachd) +

oibiachtúlacht, b. (g.u. ~a) = oibseigeachd boir. neo-ath. (feallsanachd) +

oibil, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 6)crois boir. -e, -ean (clò-ghrafachd)

oibilisc, b. (g.u. ~e, i. ~í) = tursa Éiphiteach +

1)oibleagáid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = comain boir. gin. -e, iol. -ean ,,, 3)cuing boir. gin. -e, iol. -ean +
2) (déan ~ di) = dèan fàbhar rithe +
(ATH.) = obla~

1)oibleagáideach, a1 = comaineach bua. coi. -niche ,,, 2)ceangaltach bua. coi. -aiche +
2) = 1)socharach bua. coi. -aiche ,,, 2)garach bua. coi. -aiche +

oibleagáideacht, b. (g.u. ~a) = 2)sochaireachd boir. n.-ath. ,,, coingheallachd boir. n.-ath.

oibreachas, f. (g.u. -ais) = 2)gnothaichean a tha a' buntainn ri obair (lagh-eòlas)

oibreán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = seòrsa ceimige a tha a' buntainn ri iom-obrachadh ceimigeach

oibreoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = 2)oibriche fir. iol. -an +

oibrí, f. (g.u. ~, i. -rithe) = 1)oibriche fir. iol. -an +

***1.0)oibrigh,** b.a.7n. = oibrich gn. ag. -reachadh +
***2.0) ~riú,** f. (g.u. 7 i. -ithe) = oibreachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +
(ATH.) = 1.0) ~bir, (a.b. ~breadh, c. ~beartha)

oibríoch, a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = 1)oibreachail bua. -e +

oibríocht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = 2)obrachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean (armailteach//matamataig) +

óibríse, b. (g.u. ~) = seòrsa lusa sìor-uaine

***oíche,** b. (g.u. ~, i. ~anta) = oidhche boir. iol. -annan +
(ATH.) = (adhaigh) = oidhche airson tachartais air choir-eigin ;; oidhc~

oíche-iamh, f. (g.u. -aimh) = nuair am bi lus a' dùnadh nam flùr-bhileagan aige as t-oidhche (luibh-eòlas)

oíchí, a3 = oidhcheach bua. coi. -chiche

óid, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = duan fir. gin. 7 iol. duain +

oide, f. (g.u. ~, i. -dí) = 2)oide, fir. ;; (~ baistí) = 2)oide-baistidh, fir. ;; 1)oide, fir. +

oideachas, f. (g.u. -ais) = 1)foghlam fir. gin. -aim ,,, 1)oilean fir. gin. -ein, iol. -an +

oideachasóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = 1)eòlaiche a tha a' buntainn ri teagaasg

oideachasúil, a2 = 1)foghlamach bua. coi. -aiche

oideam, f. (g.u. 7 i. -dim, g.i. ~) = focla, fir.

1)oideas, f. (g.u. 7 i. -dis, g.i. ~) = oideas fir. gin. -eis +
2A) = òrdugh-cungaidh fir. gin. -uigh-chungaidh, iol. -uighean-chungaidhean +
B) = reasabaidh boir. iol. -ean (cistineach) +
(ATH.) = 1) ~acht, b.

oideasach, a1 = teagasgach bua. coi. -aiche ,,, ionnsachail bua. coi. -e
(ATH.) = ~each(túil), a1/a2

oideoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = teagaisgear fir. gin. -eir, iol. -an

oideolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = oide-eòlaiche fir. iol. -an

oideolaíoch, a. (g.f. ~, g.b. 7 comp. -íche, i. ~a) = oide-eòlach bua. coi. -aiche

oideolaíocht, b. (g.u. ~a) = oide-eòlas fir. gin. -ais +

1)oidhe, b. (g.u. ~, i. ~anna) = 1)casgairt boir. gin. -e ;; ro-bhàs fir. gin. -bhàs, iol. -an +
2) = traidseadaidh boir. iol. -ean ;; sgeul traidsigeach +
3) = dàn traidsigeach
4) = 1)droch-dhìol fir., -a +
5A) (is maith an ~ air é) = is math an airidh e
B) = rud airidh
(ATH.) = 5A) (naí = an ~) ;; ~dh(ea/i)dh, f./b. (g.u. 7 i. ~adha)

oidhiúil, a2 = traidsigeach bua. coi. -giche ;; dosgainneach bua. -niche

oidhre, f. (g.u. ~, i. -rí) = oighre fir. iol. -achan +
(ATH.) = eigh~

1)oidhreacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = oighreachd boir. iol. -an +
2) = dìleab boir. gin. -leib, iol. -leibean +
(ATH.) = eigh~, ~ríocht

oidhreachtán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = rud sam bith a tha oighreachail

oidhreachtúil, a2 = oighreachail bua. coi. -e +

oidhreachtúlacht, b. (g.u. ~a) = 2)dùthchas fir. gin. -ais, iol. -an (bith-eòlas) +

oidhrigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = (~ ar) = 1)tiomnaich gn. ag. -nachadh +

oidiam, f. (g.u. ~) = seòrsa spòir fungail ;; seòrsa galair fungail ann an lus

oidimil, b. (g.u. ~e) = droch-chor fir. gin. 7 iol. -choir ,,, 4)droch-chàradh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +
(ATH.) = ~deamail, ~meal

oidiúil, a2 = coltach ri teagaisgear

1.0)oifidiach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = nathair boir. gin. -thrach, iol. -thraichean +
2.0) (a1) = a' buntainn ri nathraichean

*oifig, b. (g.u. ~e, i. ~í) = oifig boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = (~fice na marbh ..+) = Oifis nam Marbh

*oifigeach, f. (g.u. 7 i. -gigh, g.i. ~) = oifigear fir. gin. -eir, iol. -an +
(ATH.) = oifice~

oifigeacht, b. (g.u. ~a) = 3)dreuchd boir. iol. -an +

oifiginiúil, a2 = air a chleachdadh ann an léigh (drugaichean//lusan)

oifigiúil, a2 = oifigeil bua. coi. -eile +

oifigiúlachas, f. (g.u. -ais) = nuair a tha thu beò-ghlacte le riaghailtean

oifit, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa cloiche +

óig- = théid e an àite "ÓG-"

*óige, b. (g.u. ~) = òige boir. neo-ath. +
(ATH.) = ~acht

óigeanta, a3 = òigail bua. coi. -e +
(ATH.) = óg(ánta/mhar) a3/a1, ~gíneach, a1

óigeantacht, b. (g.u. ~a) = 1)òganachd boir. neo-ath. +
(ATH.) = ógánta(cht/s) b./f., ~gínteacht

oighe, b. (g.u. ~, i. ~anna) = (~ chuimilte) = eighe boir. iol. -achan +
(ATH.) = (f.) ;; ~ear, f. (g.u. -ghir)

oigheann, f. (g.u. 7 i. -ghinn, g.i. ~) = àmhainn boir. gin. -e, iol. -ean ,,, òmhainn boir. gin. -e, iol. -ean
(ATH.) = a(dh/ighe)a~

oigheannghloine, b. (g.u. ~) = gloine a tha làidir gu leòr airson òmhainne

1.0)oighear, f. (g.u. -ghir) = eighre boir. neo-ath. +
2.1) = craiceann a tha goirt aig an fhuachd +
2.2) = frionas fir. gin. -ais, iol. -an +
(ATH.) = ai~ ;; 1.0) ~hre, ~reog(ach), b.

oighearaois, b. (g.u. ~e) = linn-eighe fir. iol. -tean-eighe +

oighearbhacainn, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 7)bacadh eighre

oighearchaidhp, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = ceap-deighe fir. gin. cip-dheighe, iol. -an-deighe

oighearchoscairt, b. (g.u. -artha) = nuair am bi eighre air a briseadh ann an abhainn (geòlas)

oighearcheascadh, f. (g.u. -aidh, i. -cthaí) = moirèan fir. gin. -èin, iol. -aichean ,,, morain boir. iol. -ean

oighearchruidte, a3 = tha eighre mun cuairt air rud gu tur +

oighearéadan, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = 2)aodann//1)stalla eighre

oighearéas, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = eas reòite +

oighearéolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas eighre

oighearloinnir, b. (g.u. -nnreach) = coltas soilleir air a' speur air sgàth eighre

oighearmhá, b. (g.u. ~, i. ~nna) = raon-deighe fir. gin. raoin-dheighe, iol. raointean-deighe

oighearmhuileann, f. (g.u. -linn, i. -lte) = 3)sloc 2)inghearach ann an eigh-shruth

oighearphlanda, f. (g.u. ~, i. ~í) = fìgis a' chip (lus)

oighear-rinc, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = rionc-eighre fir. iol. -an-eighre +

oighearshlaod, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = leac-eighe fir. gin. lic-eighe, iol. -an-eighe

oighearshoc, f. (g.u. 7 i. -oic, g.i. ~) = eighre a tha reòite air a' chladach

oighearshruth, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = eigh-shruth fir. gin. -a, iol. -an +

oighearthà, a3 = 1)cràidhte, bua. n.-ath. ,,, 4)feargach bua. -aiche +

oighearumar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = seòrsa mór-ghile a tha ann air sgàth eighre

oighneán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = àmhainn bheag

1.0)oighreach, f. (g.u. -righ) = seòrsa craicinn a tha goirt aig an fhuachd
2.0) (a1) = eigh-shruthach bua. coi. -aiche +
(ATH.) = 1.0) éir~

oighreata, a3 = eighreach bua. coi. -riche +

(ATH.) = ~riúil, a2

oighreatacht, b. (g.u. ~a) = fuachd reòta
(ATH.) = ~riúlacht

1.o)oighrigh, b.a.7n. = eighich gn. ag. -gheachadh +
2.o) ~**riú,** f. (g.u. -ithe) = eigheachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +

oigiséad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = 1)togsaid boir. gin. -e, iol. -ean (tomhas) +
(ATH.) = iosaid b., oga(iséa/sae)d

*__1.o)__**oil,** b. (g.u. ~e) = 3)oil boir. -e, -ean +
*2.o) b.a. (a.b. ~iúint) = 3,1)oileanaich gn. ag. -nachadh +
*3.o) ~**liúint,** b. (g.u. ~úna) = 1)oileanachadh fir. gin. -aidh +
(ATH.) = 3.o) (e/o)ilíocht

óil, b. (g.u. 7 i. ~e) = 1)gruaidh boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = oíl

oilbheart, f. (g.u. -bhirt, i. ~a, g.i. ~) = 1)droch-bheart boir. gin. -bheairte, iol. -bheairtean +

oilbhéas, f. (g.u. 7 i. ~a, g.i. ~) = 2)mì-riaghailt boir. -e, -ean ;; 1)crostachd boir. neo-ath. +
(ATH.) = foi~

oilbhéasach, a1 = 2)mì-riaghailteach, -eiche ;; 1)crosta bua. neo-ath. (beathach) +
(ATH.) = f(o/u)i~

*__oilbhéim,__ b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = 1)oilbheum fir. -eim,-an +
(ATH.) = f(a/o)i~

oilbhéimeach, a1 = 1)tàmailteach bua. -eiche ;; sgannalach bua. ag. -aiche +

oiléach, a. (g.f. ~, g.b. -éiche, i. ~a) = a' buntainn ri seòrsa 1)searbhaige (ceimig)

*__oileán,__ f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = eilean fir. gin. -ein, iol. -an +

1.o)oileánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = eileanach fir. gin. 7 iol. -aich +
2.o) (a1) = eileanach bua. -aiche +

oileánachas, f. (g.u. -ais) = eileanachd boir. neo-ath.

oileánrach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = innis-mhuir boir. gin. -mhara, iol. -mharannan
(ATH.) = ~n(t)ra(ch)

oilghníomh, f. (g.u. -ímh, i. ~artha) = 2)mì-ghnìomh fir. gin. -a, iol. -an (lagh-eòlas)

oilghníomhaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = neach a th' air mì-ghnìomh a dhèanamh

oiliandar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = ùr-chraobh uaine

1.o)Oilimpeach, f. (g.u. 7 i. -pigh, g.i. ~) = Oilimpeach fir. gin. 7 iol. -pich
2.o) (a1) = Oilimpeach bua. coi. -piche +

Oilimpiad, f. (g.u. 7 i. -aid, g.i. ~) = Oilimpead fir. iol. -an

1)oilithreach, f. (g.u. 7 i. -righ, g.i. ~) = eilthireach fir. -ich +
2) = falbhanaiche bochd gun dachaigh ;; truaghan fir. gin. -ain, iol. -an +
(ATH.) = ei~, ~rí

oilithreacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = 2)eilthireachd boir. iol. -an +
(ATH.) = ei~, ~re

oiliúnach, a1 = 2,1)oileanach bua. -aiche +

1)oiliúnóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = 1)altradh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean
2) = neach-trèanaidh, fir. iol. luchd-trèanaidh ,,, còidse boir. iol. -achan +

oille, b. (g.u. ~) = 1)mórachd boir. iol. -an ,,, 1)ana-cuimse boir. n.-ath. +

oilteacht, b. (g.u. ~a) = 1)comas fir. gin. -ais, iol. -an ,,, 1)ealantachd boir. neo-ath. +
(ATH.) = ~anas, f.

oilteanas, f. (g.u. -ais) = so-bheus fir. -an ,,, 1)modhalachd boir. neo-ath. +

oiltiúil, a2 = brù-lìontach bua. -aiche (biadh) +

oiltiúlacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha biadh brù-lìontach

óinchiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = maoin a th' aig gnothach gus rudan beaga a cheannach

***oineach,** f. (g.u. -nigh) = 2)oineach fir. gin. 7 iol. -nich +
(ATH.) = ei~

oineachúil, a2 = ineachail bua. -e +
(ATH.) = ei~, ~nigiúil

oinisc, b. (g.u. ~e) = oinisg boir. gin. -e, iol. -ean

1)óinmhid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = buban fir. gin. 7 iol. -ain ,,, 1)amadan fir. gin. 7 iol. -ain +
2) = baotharan fir. gin. 7 iol. -ain ,,, 2)amadan fir. gin. 7 iol. -ain +

óinmhideach, a1 = 1)baoth bua. coi. baoithe ,,, 1)amaideach bua. coi. -diche +
(ATH.) = ~diúil, a2

óinmhideacht, b. (g.u. ~a) = baothanachd boir., n.-ath. ,,, amaideachd boir. iol. -an +

oinniún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = oinnean fir. gin. -ein, iol. -an +
(ATH.) = in~

óinseach, b. (g.u. -sí, i. ~a, g.i. ~) = 1)òinseach boir. -ich, -ichean +

óinsín, b. (g.u. ~, i. ~í) = caileag bhaoth ;; buban beag
(ATH.) = ~seachaín, ~seog, ~sichín

óinsiúil, a2 = 1)baoth bua. coi. baoithe ,,, 1)amaideach bua. coi. -diche +

óinsiúlacht, b. (g.u. ~a) = baothanachd boir., n.-ath. ,,, 1)amaideas fir. gin. -eis, iol. -an +
(ATH.) = ~seacht, ~sí(nea/o)cht

ointeolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = neacha tha a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT

ointeolaíoch, a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT

ointeolaíochas, f. (g.u. -ais) = modh feallsanachail a tha a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT

ointeolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas a tha a' buntainn ri beò-bhith

oipineon, f. (g.u. 7 i. -oin, g.i. ~) = 1)barail boir. gin. -e, iol. -ean ,,, 1)beachd fir. iol. -an +

1.1)oir, b.n. (a.b. ~iúint) = 1)co-fhreagair gn. ag. -t +
1.2) (~eann sé dom labhairt leat) = bu mhath leam bruidhinn riut
2.0) ~**riúint,** b. (a.b. ~úna, i. ~í) = 1)co-fhreagairt boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = 1.0) fo~, ~il

óir, có. = oir, nsg.
(ATH.) = nó

oirbhearnach, a1 = tha beàrn aig ;; lùghdaichte bua. neo-ath. +

oirbhearnadh, *f.* (*g.u.* -aidh) = nuair a tha beàrnan aig rud ;; beagachadh *fir.* -aidh +

1)oirbheart, *f.* (*g.u.* -bhirt, *i.* ~a, *g.i.* ~) = 1)cleachdadh *fir. gin.* -aidh, *iol.* -aidhean +
2) = plana *fir. iol.* -ichean +
3) = 1)gnìomh *fir. gin.* -a, *iol.* -an +
4) = 1)cròdhachd *boir. n.-ath.* +
5) = 3)inbhe *boir. iol.* -an +
(ATH.) = eirfir~

1)oirbheartach, *a1* = làmh-ghleusta *bua. neo-ath.* ;; sgileil *bua. coi.* -e +
2) = cròdha *bua. coi.* cròidhe +
3) = inbheach *bua. coi.* -bhiche ;; a' buntain ri inbhidheachd +

oirbheartaíocht, *b.* (*g.u.* ~a) = 2)innleachdan, *boir.* (armailteach) +

oirbheartas, *f.* (*g.u.* -ais) = mór-ghaisge *boir. n.-ath.* ;; 1)smachd *fir. iol.* -an +

oirbhire, *b.* (*g.u.* ~) = maslachadh, *fir.* ;; 1)masladh, *fir.* ;; 2)mallachd *boir. iol.* -an +
(ATH.) = iríre, ~acht

oirbhireach, *a1* = maslach *bua.* -aiche ;; a' buntain ri mallachd +

oircéal, *f.* (*g.u. 7 i.* -éil, *g.i.* ~) = 2)pleadhag *boir. gin.* -aige, *iol.* -an (einnsean. mheac.) +

1)oircheas, *a1* = (is ~) = 1)iomchaidh *bua. coi.* -e ,,, 1)oireamhnach *bua. coi.* -aiche +
2) (tá sé in aghaidh ~chis) = tha e ceàrr ;; tha e neo-chubhaidh

oircheasach, *a1* = 1)iomchaidh *bua. coi.* -e +

oircheasacht, *b.* (*g.u.* ~a) = iomchaidheachd *boir. neo-ath.* +
(ATH.) = ~chise(acht)

1)oirchill, *b.* (*g.u.* ~e) = 1)deisealachadh *fir. gin.* -aidh, *iol.* -aidhean +
2) = 2)deisealachadh *fir. gin.* -aidh, *iol.* -aidhean ;; 1)fughair *boir. iol.* -ean +
3) = 2)feall-fhalach *fir. gin.* 7 *iol.* -aich +
4) = cealg *boir. gin.* ceilge +
(ATH.) = airic~, ~ri(chill/lle)

oirchilleach, *a1* = (~ ar) = 2,3)deiseil *bua. coi.* -e ;; ro-ghlacte *bua. neo-ath.* +
(ATH.) = oiric~

1)oirchiseacht, *b.* (*g.u.* ~a) = truas *fir. gin.* -uais +
2) = 1)sòlas *fir. gin.* -ais ;; cuideachas *fir. gin.* -ais +
3) = 1)déirc *boir. gin.* -e, *iol.* -ean +

oirdéal, *f.* (*g.u. 7 i.* -éil, *g.i.* ~) = gàbhail *boir. iol.* -ean +

oirdeanáire, *f.* (*g.u.* ~, *i.* -rí) = seòrsa neach mar easbaig aig a bheil ùghdarras (eaglaiseil)

oirdheisceart, *f.* (*g.u.* -cirt) = ear-dheas *boir. neo-ath.*

oireachas, *f.* (*g.u.* -ais) = 4)òirdheirceas *fir.* -eis ;; 1)inbhe *boir. iol.* -an +
(ATH.) = ai~ ;; ~chtas

***oireacht,** *f.* (*g.u.* ~a, *i.* ~aí) = 1)oireachdas *fir. gin.* -ais, *iol.* -an ;; ranntair *fir. iol.* -ean +
(ATH.) = ai~ ;; (*b.*)

***oireachtas,** *f.* (*g.u. 7 i.* -ais, *g.i.* ~) = oireachdas *fir. gin.* -ais, *iol.* -an +
(ATH.) = ai~

***oiread,** *s.* (*g.u.* ~) = oiread *fir. gin.* -eid, *iol.* -an +

óiréal, *f.* (*g.u. 7 i.* -éil, *g.i.* ~) = seòrsa eòin

1)oirear, *f.* (*g.u. 7 i.* oirir, *g.i.* ~) = 1)oirthir *boir. gin.* -e, *iol.* -ean +
2) = 6)oir *boir. gin.* -e, *iol.* -ean +
(ATH.) = ai~

oireas, *f.* (*g.u.* -ris) = 7)clàr tachartasan ;; 1)eachdraidh *boir. gin.* -e, *iol.* -ean +
(ATH.) = (e)ir(fh)i(o)s *f./b.*, fora~ ;; (*g.u.* ~sa)

oirfide, *f.* (*g.u.* ~) = ceòl *fir. gin.* ciùil ;; dibhearsan *fir. gin.* -ain +

1.o)oirfideach, *f.* (*g.u. 7 i.* -digh, *g.i.* ~) = ceòladair *fir. iol.* -ean ;; dibhearsanaiche *fir. iol.* -an +
2.o) (*a1*) = ceòlach *bua. coi.* -aiche ;; 1)dibhearsaineach *bua. coi.* -aiche +

óiriad, *b.* (*g.u.* -aide, *i.* ~a, *g.i.* ~) = seòrsa nimfich (miotas-eòlas)

oirial, *f.* (*g.u. 7 i.* -ail, *g.i.* ~) = seòrsa (àite airson) uinneige

Oir-Indiach, *f.* (*g.u. 7 i.* -aigh, *g.i.* ~)*7 a* = (neach a tha) a' buntainn ris na h-eileanan gu tuath air Astràilia

Oiríon, *f.* (*g.u.* ~) = An Sealgair Mór, *fir.* ,,, Rìgh Meangan (reul-eòlas)

oirirc, *a1* = 1)òirdheirc *bua. coi.* -e +
(ATH.) = airdhi~, ~r(dh)earc, oirdhi~

oirirceach, *f.* (*g.u. 7 i.* -rcigh, *g.i.* ~) = neach òirdheirc +
(ATH.) = ~rdhearcach

oirirceas, *f.* (*g.u.* -cis) = 3)òirdheirceas *fir.* -eis +
(ATH.) = ~rdhearcas, ~ce, *b.*

oirircigh, *b.a.* (*a.b.* -iú *f.*, *g.u.* -ithe) = 1)cuir an àirde ;; cliùthaich *gn. ag.* -thachadh +

1.0)oiris, *b.* (*g.u.* ~e) = freumh cùbhraidh den seileastair (lus)
2.0) = coinneamh *boir. gin.* -eimh, *iol.* -an +
3.0) *b.n.* (*a.b.* ~eamh) = 3,2,4)fuirich *gn. ag.* fuireach +
4.0) ~**eamh**, *f.* (*g.u.* -simh) = 3,2,4)fuireach *fir. gin.* -rich +
(ATH.) = 3.0) ai~, (*a.b.* ~eamh) ;; 2.0) ~reas

oiriseach, *f.* (*g.u. 7 i.* -sigh, *g.i.* ~) = cuimhniche *fir.* -an +

oiriúnach, *a1* = 1)freagarrach, *bua.* ;; 2)deiseil *bua.* ;; 2)deagh-bheusach, *bua.* +
(ATH.) = (oi)li~

1)oiriúnacht, *b.* (*g.u.* ~a) = 5)freagarrachd *boir. n.-ath.* ,,, iomchaidheachd *boir. neo-ath.* +
2) = cumhaichean iomchaidh ;; goireas *fir. gin.* -eis, *iol.* -an +
(ATH.) = ~aíocht, ~ntas, *f.*

1.0)oiriúnaigh, *b.a.* = freagarraich *gn. ag.* -rrachadh +
2.0) ~**nú**, *f.* (*g.u.* -naithe, *i.* -nuithe) = freagarrachadh *fir. gin.* -aidh, *iol.* -aidhean +

oiriúnaitheach, *a1* = 2)co-fhreagrach *bua. coi.* -aiche

oiriúntas, *f.* (*g.u.* -ais) = 1,2)réite *boir. iol.* -an ,,, 2,3)còrdadh *fir. gin.* -aidh, *iol.* -aidhean +

oirmhidin, *b.* (*g.u.* -dne) = 5,1,2)urram *fir. gin.* -aim, *iol.* -an +
(ATH.) = ai~

1.0)oirmhinneach, *f.* (*g.u. 7 i.* -nnigh, *g.i.* ~) = urramach (An t-Urr.) *fir. gin. 7 iol.* -aich (eaglaiseil)
2.0) (*a1*) = 3)urramach *bua. coi.* -aiche +
(ATH.) = (a/o)irmhidne~

oirmhinnigh, *b.a.* (*a.b.* -iú *f.*, *g.u.* -ithe) = 2)urramaich *gn. ag.* -machadh +
(ATH.) = ~idnigh

oirneach, *f.* (*g.u.* -nigh) = 2)spruilleachd *boir. neo-ath.* ,,, 1)smonachar *fir. gin.* -air +
(ATH.) = oirdn~

1.0)oirnéal, b.a. = 1)sgeadaich gn. ag. -dachadh ,,, 1)maisich gn. ag. -seachadh +
2.0) ~adh, f. (g.u. -lta) = 1,2)sgeadachadh, fir. ,,, 1)maiseachadh fir. gin. -aidh +

oirnéalaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = sgeadaiche fir. iol. -an ,,, neach a tha ri maiseachadh +

1)oirní, a3 = 2)òrdaichte bua. neo-ath. ;; air a chur ann an oifis (neach) +
2) = àrd-inbheach bua. coi. -bhiche +
3) = 1)sgiobalta bua. neo-ath. +
(ATH.) = ~r(d)neach a1, ~rdní

1.1)oirnigh, b.a. = 2)òrdaich gn. ag. -dachadh +
1.2) = cuir ann an oifis +
1.3) = cuir an òrdugh ;; 1,2)sgèimhich gn., ag. -mheachadh +
2.0) ~niú, f. (g.u. 7 i. -ithe) = 3)òrdachadh, fir. ;; a' cur ann an oifis ;; a' cur an òrdugh +
3.0) b.n. (a.b. -neachadh) = geàrr ann am pìosan ;; mìreanaich gn. ag. -nachadh +
4.0) ~neachadh, f. (g.u. -aidh) = mìreanachadh fir. gin. -aidh +
(ATH.) = 3.0) ~rd(l/n)igh, (a.b. ~d(l/n)eachadh) ;; 1.0) ~rdnigh, (a.b. ~r(d)neadh)

oirnimint, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òrnaid boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = air(l/n)i~

oirshiollóg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = siollag a tha 'na thùs-smuain airson siollaige eile (loidig)

***oirthear,** f. (g.u. -thir) = 1)ear (an ear) boir. neo-ath. +

1.0)oirthearach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = Oirthireach fir. gin. 7 iol. -aich
***2.0)** (a1) = 3)oirthireach bua. coi. -aiche +

óirthí, b. (g.u. ~) = 4)sglongaid bho bheathach a tha air dàir (leigheas-spréidh)

oirthuaisceart, f. (g.u. -cirt) = ear-thuath boir. neo-ath.

oiseoil, b. (g.u. -ola) = oisfheoil boir. gin. -fheola +
(ATH.) = ~sfheoil

1)oisín, f. (g.u. ~, i. ~í) = laogh-féidh fir. gin. 7 iol. laoigh-fhéidh (ainmh-eòlas) +
2) (~ róin) = cuilean-ròin fir. gin. -ein-ròin, iol. -an-ròin +

óisín, f. (g.u. ~, i. ~í) = toll ann am spongaid gus uisge a sgaoileadh (ainmh-eòlas)

oismiam, f. (g.u. ~) = seòrsa eileamaid cheimigeach mheatailteach

oisre, f. (g.u. ~, i. -rí) = oisir fir. iol. -ean +

(ATH.) = eisir, eis(t)re, ~stín, ~stre(ach)

oistéablast, f. (g.u. ~, i. ~aí) = cealla am bi a' cruthachadh cnàmhan

oistéaclast, f. (g.u. ~, i. ~aí) = cealla am bi a' briseadh sìos cnàmhan

oisteansóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = glacadan airson abhlain coisrigte (eaglaiseil)

oistéapaite, b. (g.u. ~) = leigheas-chnàmh fir. gin. -ghis-chnàmh

oistéapat, f. (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = cnàimh-lighiche fir. iol. -an

oisté-eolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = eòlaiche cnàimh

oisté-eolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas cnàmha

oistiam, f. (g.u. ~, i. ~aí) = fosgladh ann an lag anns a' chorp (corp-eòlas//ainmh-eòlas)

oistín, f. (g.u. ~, i. ~í) = toll am bi a' sgaoileadh spòran (luibh-eòlas)

oiteolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas cluaise 7 nan galaran am bi aice

1)oitir, b. (g.u. -treach, i. -treacha) = oitir boir. gin. -e, iol. -ean +
2) (~ ghainimh ..+) = oitir-ghainmhich boir. gin. -e-gainmhich, iol. -ean-gainmhich +
(ATH.) = ei~

1.1)ól, b.a.7n. = òl gn. ag. òl +
1.2) = smoc gn. ag. -adh +
2.0) ~, f. (g.u.. óil, a.b. ~ta) = òl, fir. ;; smocadh, fir. +

---

ola, b. (g.u. ~, i. ~í) = ola boir. iol. -ichean +

ola-adhainte, a3 = bi e a' losgadh ola airson cumhachd a chruthachadh (inneal)

olabhraon, f. (g.u. -oin, i. ~ta) = braon ola

olabhraonach, a1 = a' buntainn ri braon ola

olach, a1 = olach bua. coi. -aiche +

ólachán, f. (g.u. -áin) = (an t-ó~ ..+) = an nòs a tha a' buntainn ri òl

olacheantar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = raon-ola fir. gin. raoin-ola, iol. raointean-ola

olachloch, b. (g.u. -oiche, i. ~a, g.i. ~) = clach am bithear a cleachdadh le ola airson rudan a gheurachadh

olachrann, f. (g.u. 7 i. -ainn, g.i. ~) = crann-ola fir. gin. 7 iol. crainn-ola +

oladhath, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = ola-dhath fir. gin. -a, iol. -an +

ola-éadach, f. (g.u. -aigh, i. -aí) = seòrsa aodaich uisge-dhìonach

Olagaicéineach, a1 = a' buntainn ris an àm o chionn 25 millean bliadhnaichean

1.o)olagarcach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = neach a tha beartach bho ola
2.o) (a1) = a' buntainn ri beairteas bho ola

olagarcacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = olagarchachd boir. iol. -an

olagas, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = rud mar dheoch-leighis +

olaghraf, f. (g.u. 7 i. -aif, g.i. ~) = 3)clò a tha coltach ri dealbh ola

olagón, f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~) = 3)caoineadh, fir. ;; 2)caoidh, boir. ;; bròn-cheòl, fir. +

olagónach, a1 = caoidheach bua. eiche ,,, dul-chaointeach, bua. +

ólaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = boch-thonn fhada
(ATH.) = eol~ ;; (b.)

olaifín, f. (g.u. ~, i. ~í) = ailcin fir. iol. -ichean (ceimig)

olaigh, b.a. (a.b. olú f., g.u. -ithe) = olaich gn. ag. oladh ;; 2)ung gn. ag. -adh +
(ATH.) = ~láil

olaíocht, b. (g.u. ~a) = ùillidheachd boir. neo-ath. +

olaitheoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = neach am bi a' cur ola air innealradh +

olanda, a3 = ollach bua. -aiche +

***olann,** b. (g.u. olla, i. ~a, g.i. ~) = olann boir. gin. -ainn +
(ATH.) = ~ainn ;; (g.u. ~lna)

olannacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha rud olla

olanntáirgeach, a1 = bi beathach a' solar olainn

olar, f. (g.u. -air) = grìs boir. gin. -e ;; ùillidheachd boir. neo-ath. +

olarianta, i.s. = seòrsa tracaichean ola air innealradh (einnsean. mheacanaig.)

olartha, a3 = grìseach bua. coi. -siche ;; olach bua. coi. -aiche +

olastáisiún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = stéisean-cumhachd am bi a' losgadh ola

olatháirgeach, a1 = bi rud a' solar ola

***1.0)olc,** f. (g.u. 7 i. oilc, g.i. ~) = olc fir. gin. 7 iol. uilc +
***2.0)** a1 (comp. measa) = olc bua. coi. miosa +
(ATH.) = 2.0) (comp. oilce)

olca, s. = (ar ~ leis) = gus e a 1)chur tro chéile

olcach, a1 = 1)docharach bua. coi. -aiche +

***olcas,** f. (g.u. -ais) = 2)olcas fir. gin. -ais +
(ATH.) = oilce(acht) b., oilcea~

***1.0)oll,** a1 = oll, bua. -a +
***2.0)** (réi.) = 1)oll- bua. neo-ath.
(ATH.) = 2.0) i(o)l-

ollach, a1 = ollach bua. -aiche +

1.0)ollacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha rud ollach
2.0) = 1)mórachd boir. iol. -an ,,, 2)meudachd boir. iol. -an +

ollaigh, b.a. (a.b. ollú f., g.u. -ithe) = 1)móraich gn. ag. -rachadh ,,, 2)meudaich gn. ag. -dachadh +

Ollainnis, b. (g.u. ~e) = Òlaindis boir. gin. -e +

oll-aireach, a1 = bith-chùramach bua. -maiche ,,, uabhasach cùramach +
(ATH.) = ollbhaile~

***ollamh,** f. (g.u. -aimh, i. ollúna) = ollamh fir. -aimh +
(ATH.) = (i. ~lúin, g.i.~lún)

1.1)Ollannach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = Òlaindeach fir. gin. 7 iol. -dich +
1.2) (oll~) = seòrsa aodaich
2.0) (a1) = Duitseach bua. coi. -siche

oll-ardchlár, f. (g.u. 7 i. -áir, g.i. ~) = àrd-chlàr mór-thìreil

1)ollás, f. (g.u. -áis) = 1)mórchuis boir. gin. -e ,,, àrd-nòs fir. gin. -nòis, iol. -an +
2) ` = mór-aoibhneas fir. gin. -eis ,,, gàirdeachas, fir. -ais +
(ATH.) = al~

1)ollásach, a1 = 1)mórchuiseach bua. -eiche ,,, 2)móralach bua. coi. -aiche +
2) = mór-aoibhneach bua. coi. -niche ;; blaghantach bua. coi. -aiche +
(ATH.) = al~

ollathair, f. (g.u. -ar) = an Tì as àirde (miotas-eòlas)

ollbhaois, b. (g.u. ~e) = amaideachd mhór

ollbhille, f. (g.u. ~, i. -llí) = bile mòr a bheil diofar rudan a' buntain ris (lagh-eòlas)

ollbhladhach, a1 = fo dheagh-chliù +

ollbhrabús, f. (g.u. -úis) = làn-phrothaid boir. iol. -ean (airgead)

ollchathair, b. (g.u. -thrach, i. -thracha) = cathair ro-mhór

ollchogadh, f. (g.u. -aidh, i. -aí) = cogadh dearg

ollchruinniú, f. (g.u. 7 i. -ithe) = coinneamh mór

olldealbh, b. (g.u. -eilbhe, i. ~a, g.i. ~) = colosas fir. gin. -ais, iol. -an (cruth-ealain)

olldord, f. (g.u. 7 i. -oird, g.i. ~) = beus dùbailte (ceòl)

ollfhoirfe, f. (g.u. ~)7 a3 = an 3)tràth os-fhoirfe ;; os-fhoirfe bua. neo-ath. (gràmar)

ollghairdeach, a1 = lùthghaireach bua. coi. -riche +

ollghairdeas, f. (g.u. -dis) = 1)ùr-ghàirdeachas fir. -ais +
(ATH.) = ~hardas

ollghiúnach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = sealastair nan gobhar, fir. ,,, luachair-choille, boir. (lus) +

ollghuthach, a1 = àrd-ghuthach bua. coi. -aiche +

oll-leabhar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = leabhar mòr ann a bheil diofar sgeòil

oll-long, b. (g.u. -oinge, i. ~a, g.i. ~) = long ro-mhór

ollmhaireacht, b. (g.u. ~a) = 1)mórachd boir. iol. -an ,,, 2)meudachd boir. iol. -an +

1)ollmhaitheas, f. (g.u. ~a, i. ~aí) = 1)saidhbhreas fir. gin. -eis ,,, sògh fir. gin. sòigh +
2) (~saí) = rudan matha +
(ATH.) = i(o)lm~ ;; (i. ~thistí)

ollmhar, a1 = ro-mhór bua. coi. ro-mhotha ,,, 1)aibhseach bua. coi. -siche +

ollmhargadh, f. (g.u. -aidh, i. -aí) = oll-mhargadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +

ollmhéid, b. (g.u. ~e) = mór-mheud fir. iol. -an +

ollmhór, a1 = ro-mhór bua. coi. ro-mhotha ,,, 1)ana-mhór bua. coi. -mhóire +

ollphéist, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = uilebheist a tha coltach ri nathair +

ollphuball, f. (g.u. 7 i. -aill, g.i. ~) = pùball fir. gin. -aill, iol. -an

ollscartaire, f. (g.u. ~, i. -rí) = dòsair fir. iol. -ean

ollscoil, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = oilthigh fir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = iols~

ollscolach, a1 = oilthigheil bua. -e +

ollscolaíocht, b. (g.u. ~a) = 1)foghlam oilthigheil
(ATH.) = iols~

ollsmachtach, a1 = tur-smachdach bua. coi. -aiche

ollsmachtachas, f. (g.u. -ais) = tur-smachdachas fir. gin. -ais

ollsnáithín, f. (g.u. ~, i. ~í) = snàithleach 1)ana-mhór

1.o)olltáirg, b.a. (c. ~the) = mór-dhèan gn. ag. -amh ,,, mór-chinneasaich gn. ag. -sachadh +

2.0) ~**eadh**, f. (g.u. -gthe) = mór-dhèanamh, fir. ,,, mór-chinneasachadh, fir.

olltáirgeacht, b. (g.u. ~a) = mór-thoradh, fir. ,,, 2)làn-thoradh, fir. (eaconomachd) +

olltáirgeoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = neach//buidheann am bi a' mòr-dhèanamh

olltoghchán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = taghadh coitcheann +

olltoillíocht, b. (g.u. ~a) = am meud uisge a tha gluaiste nuair a tha long anns an uisge (loingeach)

olltonnáiste, f. (g.u. ~) = an tunnachas gum b'urrainn do long a ghiùlan (loingeach)

ollúnacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = ollamhachd boir. iol. -an +
(ATH.) = ollamhn~

ollúnta, a3 = a' buntainn ri ollamhachd
(ATH.) = ollamhan~

olmóid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 2,1)pasgan fir. gin. -ain, iol. -an ,,, 2)ceanglachan fir. gin. 7 iol. -ain +

***ológ**, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = dearc-ola boir. iol. -an-ola
(ATH.) = ~la, b. (g.u. ~, i. ~í)

olra, f. (g.u. ~) = olaichean, boir. (ainmear trusaidh)
(ATH.) = (b.)

1)óltach, a1 = 2)pòiteach bua. coi. -tiche +
2) = 1)pòiteach bua. coi. -tiche +
3) = sùighteach bua. coi. -tiche +
(ATH.) = óla~

óltóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = neach-òil fir. iol. luchd-òil +

olúil, a2 = olach bua. coi. -aiche +

óm, f. (g.u. 7 i. óim, g.i. ~) = seòrsa aonaid bacadh-dealain

ombraifil, b. (g.u. ~e, i. ~í) = lus a bheil an t-uisge a' còrdadh ris

ombraifileach, a1 = a' buntainn ri OMBRAIFIL

***omhna**, f. (g.u. ~, i. ~í) = stoc-craoibhe fir. gin. 7 iol. stuic-chraoibhe +

óm-mhéadar, *f.* (*g.u. 7 i.* -air, *g.i.* ~) = meidheadair airson seòrsa aonaid bacadh-dealain

***ómós,** *f.* (*g.u.* -óis) = odh-mheas, *fir.* +
(ATH.) = dúmas, f(o/ó)m~, ~máid, *b.*

ómósach, *a1* = odh-mheasach bua., -aiche +
(ATH.) = f(o/ó)m~, ~máideach

ómra, *f.* (*g.u.* ~) = òmar *fir. gin.* -air, *iol.* -an
(ATH.) = eom~, ~mar

ómrach, *a1* = òmarach *bua. coi.* -aiche +

on, *s.* = (gan ~) = gun smùr gun smodan ,,, 2)neo-lochdach *bua.* -aiche +

1)ón, *for.* = (fìor duit ~ ..+) = tha sin fìor dhut
2) *páirt.* = (cumha liom ~ cumha liom) = tha mi a' miannachadh, ó , tha mi a' miannachadh

onagair, *b.* (*g.u.* ~e, *i.* ~í) = onagar *fir. gin.* -air, *iol.* -an

onamataipé, *b.* (*g.u.* ~) = fuaimealas *fir. gin.* -ais, *iol.* -an

onamataipéach, *a.* (*g.f.* ~, *g.b. 7 comp.* -éiche, *i.* ~a) = fuaimealasach *bua. coi.* -aiche

onánachas, *f.* (*g.u.* -ais) = seòrsa gnìomhachd fheiseil

onchonta, *a3* = allaidh *bua. coi.* -e +

***onchú,** *b.* (*g.u. 7 g.i.* -chon, *t. 7 i.* -choin) = béist allaidh +

1)onfais, *b.* (*g.u.* ~e) = 1)plumadaich *boir. gin.* -e ,,, daibheadh *fir. gin.* -bhidh +
2) = roladh mun cuairt san uisge +
(ATH.) = ~e

onfaiseoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = daibhear fir. gin. -eir, iol. -an ,,, neach-daibhidh fir. iol. luchd-daibhidh +
(ATH.) = ~each

ong, f. (g.u. oing) = 2)trioblaid boir. gin. -e, iol. -ean ;; 2)caoidh boir. -e +

onn-aiseach, a1 = a' buntainn ris a' thaobh air bhàrr na duilleige (luibh-eòlas)

onnmhaire, b. (g.u. ~, i. -rí) = ás-bhathar fir. gin. -air +

onnmhaireoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = ás-mhalairtear fir. iol. -ean +

1.o)onnmhairigh, b.a. = ás-mhalairt gn. ag. ás-mhalairt +
2.o) ~riú, f. (g.u. -ithe) = ás-mhalairt boir. neo-ath.

***onóir,** b. (g.u. -óra, i. -óracha) = 1)onair boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = anái~

***onórach,** a1 = 1)onarach bua. coi. -aiche +
(ATH.) = ~rdha, a3

1.o)onóraigh, b.a. = onaraich gn. ag. -rachadh +
2.o) ~rú, f. (g.u. -raithe) = onarachadh fir. gin. -aidh +
(ATH.) = 1.o) ~óir

ontaigineacht, b. (g.u. ~a) = mar am bi fàs-bheart a' fàs o thoiseach gu deireadh (bith-eòlas)

ontaiginiteach, a1 = a' buntainn ri ONTAIGINEACHT

ópal, f. (g.u. 7 i. -ail, g.i. ~) = òpal fir. gin. -ail, iol. -aichean

ópalach, a1 = a' buntainn ri òpal

ópalacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha rud a' buntainn ri òpal

opasaiméadar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = meidheadair airson loidhneachan lùbte (mapaichean//cairtean)

opsóinin, b. (g.u. ~e) = seòrsa anti-corp

optach, a1 = optaigeach bua. coi. -giche +

optaic, b. (g.u. ~e) = fradharc-eòlas fir. gin. -ais ,,, eòlas-fradhairc fir. gin. -ais-fhradhairc

optamam, f. (g.u. 7 i. -aim, g.i. ~) = a' suidheachadh//staid as fhàbharaiche a th' aig rud

optúil, a2 = a' buntainn ri fradharc-eòlas

1)ór, f. (g.u. óir) = 1)òr fir. gin. òir
2) (~ Muire) = lus-Màiri, fir. ,,, lus an òir +

oracal, f. (g.u. 7 i. -ail, g.i. ~) = oracail boir. gin. -e, iol. -ean +

oragán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = oragan fir. gin. -ain (lus) +

oragrafach, a1 = a' buntainn ri ORAGRAFAÍOCHT

oragrafaíocht, b. (g.u. ~a) = tìr-eòlas a tha a' buntainn ris na beanntan

óraice, a3 = 1)nàdarra bua. neo-ath. ;; 1)ceart bua. neo-ath. +

oráid, b. (g.u. 7 i. ~e) = 2)ùrnaigh boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = ~raoid

óráid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òraid boir. -e, -ean +
(ATH.) = or~

óráideach, a1 = òraideach bua. -eiche +

óráidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = 2)òraidiche fir. iol. -an +

óráidíocht, b. (g.u. ~a) = òraidearachd boir. iol. -an +
(ATH.) = ~deacht

óraigh, b.a. (a.b. órú f., g.u. -ithe) = òraich gn. ag. -rachadh +
(ATH.) = ~r, (a.b. ~adh) ;; (c. ~rtha)

oraigineas, f. (g.u. -nis) = mar am bi beanntan air an cruthachadh (tìr-eòlas)

óraimícin, b. (g.u. ~e) = seòrsa anti-beòtaige (bith-eòlas)

oráiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = òraist boir. gin. -e, iol. -ean +

1.o)Oráisteach, f. (g.u. 7 i. -tigh, g.i. ~) = Òraisteach fir. gin. 7 iol. -tich +
2.o) (a1) = orains bua. coi. -e (poileataigs)

Oráisteachas, *f.* (*g.u.* -ais) = an creideamh a tha a' buntainn ris na h-Òraistich

órang-útan, *f.* (*g.u. 7 i.* -ain, *g.i.* ~) = orangutan *fir.* gin. -ain, iol. -aichean

oratóir, *f.* (*g.u.* -óra, *i.* ~í) = oratorio *fir. neo-ath.*

órbhroicéad, *f.* (*g.u.* -éid) = seòrsa aodaich ann a bheil snàithean òir

órbhuailteoir, *f.* (*g.u.* -ora, *i.* ~í) = neach am bi a' dèanamh òr-dhuilleagan airson sgeadachaidh

órbhuí, *a3* = òr-bhuidhe, *bua.* +

1.0)orc, *f.* (*g.u. 7 i.* oirc, *g.i.* ~) = (gheall sé na hoirc 7 na hairc di) = do gheall e a h-uile rud dhi
2.0) = 3)uircean *fir.* -ein, -an ;; uadh-bheist *fir.* -ean

orca, *b.* (*g.u. 7 g.i.* ~n, *i.* oircne) = 3)orc *fir.* gin. uirc, iol. -an +

órcheardaí, *f.* (*g.u.* ~, *i.* -aithe) = 1)òr-cheàrd *fir.* -chèird +
(ATH.) = ~rd

órchiste, *f.* (*g.u.* ~, *i.* -tí) = òir-chiste boir. iol. -an +

órchiumhsach, *a1* = tha oir òir aig leabhar 7c

órchloch, *b.* (*g.u.* -oiche, *i.* ~a, *g.i.* ~) = clach nam buadh

orchra, *f.* (*g.u.* ~) = nuair a tha 1)crìonadh air a thachairt ;; neacrois boir. gin. -e +
(ATH.) = ear~, ~har

orchrach, *a1* = crìon-sheargach bua. coi. -gaiche ,,, a' buntainn ri neacrois +

orchraigh, *b.n.* (*a.b.* -rú *f., g.u.* -ithe) = 1,4)crìon gn. ag. -adh ;; bi fo mhorgadh +

1.0)ord, *f.* (*g.u. 7 i.* oird, *g.i.* ~) = òrd-mór *fir.* gin. ùird-mhóir, iol. ùird-mhóra +
2.0) = 1)òrd *fir.* gin. òird, iol. òirdean +

1)orda, *b.* (*g.u.* ~n, *i.* oirdne) = (~ láimhe//coise) = òrdag boir. gin. -aige, iol. -an +
2) = 1)bìdeag boir. gin. -aige, iol. -an ;; 1)pàirt boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = ~d(ain/án), *b./f.*

***1.1)ordaigh,** *b.a.* = òrdaich gn. ag. -dachadh +
1.2) = 2)cuir air bhonn +

*2.0) ~dú, f. (g.u. -daithe, i. -duithe) = òrdachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +
(ATH.) = (in ~d) = ann an deagh-chulaidh//ann an òrdugh

ordaitheach, f. (g.u. 7 i. -thigh, g.i. ~)7 a1 = (facal a tha) ordaigheach bua. coi. -ghiche (gràmar) +

Ordaivíseach, a1 = Òrdobhaiseach bua. coi. -siche

1)ordan, f. (g.u. -ain) = 1)onair boir. gin. -e, iol. -ean ;; 1)barrachd boir. n.-ath. +
2) = neach barraichte

ordanáid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa loidhne dhìreach (matamataig)

ordanáilte, a3 = 1)sgiobalta bua. neo-ath. ,,, 1)cuimir bua. coi. -e +

ordanás, f. (g.u. -áis) = òrdanas fir. gin. -ais, iol. -an

órdhath, f. (g.u. ~a) = dath òir

órdhonn, a1 = buidhe-dhonn bua. coi. -dhuinne +

órdhuille, f. (g.u. ~) = òr-dhuilleag boir. -eig, -an +

ordnasc, f. (g.u. 7 i. -aisc, g.i. ~) = fàinne òrdaige
(ATH.) = dorn~

*ordóg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = 1)òrdag boir. gin. -aige, iol. -an +
(ATH.) = ar~

ordphéire, f. (g.u. ~, i. -rí) = paidhear òrdaichte

ordúchán, f. (g.u. -áin) = 1)òrdachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +

ordúil, a2 = 1)òrdail bua. coi. -e ;; 1)òrdaichte bua. neo-ath. +

orduimhir, b. (g.u. -mhreach, i. -mhreacha) = àireamh òrdail (matamataig)

ordúlacht, b. (g.u. ~a) = òrdalachd boir. neo-ath. +

óréadach, f. (g.u. -aigh) = seòrsa aodaich ann a bheil snàithean òir

órfholt, f. (g.u. 7 i. -oilt, g.i. ~) = òr-fhalt fir. gin. -fhuilt ;; (~oilt) = falt òr-bhuidhe

órga, a3 = òrach, bua., -aiche +
(ATH.) = ~rdha

orgáinde, b. (g.u. ~) = seòrsa aodaich

orgán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = organ fir. gin. -ain, iol. -an (ceòl//beò-eòlas) +

1.o)orgánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = fàs-bheart boir. gin. -bheairt, iol. -an
2.o) (a1) = 1)organach bua. coi. -aiche +

orgánachas, f. (g.u. -ais) = creideamh gu bheil a' h-uile rud anns a' nàdar organach +

orgánaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = organaiche fir. iol. -an (ceòl) +

orgánaid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = organelle boir. iol. -an

orgánta, a3 = coltach ri organ-eaglaise (ceòl)

órghréas, f. (g.u. ~a) = seòrsa obrach-mheatailtean a tha a' buntainn ri snàithean òir

orla, f. (g.u. ~) = 1)sgeitheadh fir. gin. -thidh ;; sgeith fir. neo-ath. +

1)orlach, f. (g.u. -aigh, i. -aí) = òirleach boir. gin. 7 iol. -lich +
2) = 1)bìdeag boir. gin. -aige, iol. -an ,,, mìrean fir. gin. -ein, iol. -an +
(ATH.) = ordl~

orlaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = òrdair fir. iol. -ean +
(ATH.) = ordl~

órlaicear, f. (g.u. -cir) = seòrsa còmhdaich lionnach a chuireas thu air òr

orlaigh, b.a. (a.b. -lú f., g.u. -ithe) = òrdairich gn. ag. -reachd
(ATH.) = ordl~

orlaíocht, b. (g.u. ~a) = òrdaireachd boir. neo-ath. +
(ATH.) = ordl~

orláiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = gloine-ghainmhich boir. iol. -achan-gainmhich

órlitreacha, i.s. = 3)litreachadh òir

órloiscthe, a3 = coltach//a' buntainn ri òr finealta

órlomrach, a1 = tha 4)lomaradh òir air

ornáid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òrnaid boir. gin. -e, iol. -ean +

ornáideach, a1 = òrnaideach bua. coi. -diche ;; mór-mhaisichte bua. neo-ath. +

ornáideachas, f. (g.u. -ais) = 1)sgeadach fir. gin. 7 iol. -aich ,,, 1)sgeadas fir. gin. -ais, iol. -an +
(ATH.) = ~d(ea/io)cht, b.

ornáidigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = òrnaich gn. ag. -nachadh +

1.o)ornaigh, b.a. = òrnaich gn. ag. -nachadh ;; maisich gn., ag. -seachadh +
2.o) ~nú, f. (g.u. -naithe) = a' dh'òrnachadh +

ornaíocht, b. (g.u. ~a) = 2)brèaghachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean ;; 3)aodach fir. gin. 7 iol. -aich +

órnasc, f. (g.u. 7 i. -aisc, g.i. ~) = claspa òir

órnite, a3 = òraichte bua. neo-ath. ,,, 2)òrail bua. -e +

oró, int. = ho!, clsg. ,,, thua!, clsg. +
(ATH.) = ~ra, ór~

órphlátáil, b.a. (L. -álann; a.b. ~ b., g.u. -ála) = òr-phleataich gn. ag. -tadh

órscair, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = 4)earrann de 51% ann an companaidh (gnothach)

***órshnáithe,** f. (g.u. ~, i. ~anna) = 1)snàth òir +

órshúileach, f. (g.u. 7 i. -ligh, g.i. ~) = 1)lach-bhreac, boir. ,,, 1)lach a' chinn uaine (eun)

órshúlach, f. (g.u. -aigh) = seòrsa sioraipe tiugh milis

ortaclás, f. (g.u. -áis) = seòrsa mèinneir

ortacrómatach, a1 = a' buntainn ri seòrsa dealbh-camara dubh 7 geal

ortadóntach, a1 = a' buntainn ri ceart-fhiaclair

ortadóntaic, b. (g.u. ~e) = 2)ceart-fhiaclaireachd boir. neo-ath.

ortadóntóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = ceart-fhiaclair fir. iol. -ean ,,, deud-cheartaiche fir. iol. -an

ortadromach, a1 = a' buntainn ri spreigeadh leithe a' dol am bealach àbhaisteach (beò-eòlas)

ortagrafach, a1 = ortografach bua. coi. -aiche

ortaigineas, f. (g.u. -nis) = mar am bi éabhlaid a' leantainn treand (bith-eòlas)

ortaipéide, b. (g.u. ~) = ortopàideachd boir. neo-ath.

ortaipéideach, a1 = ortopàideach bua. coi. -diche

ortaipéidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = ortopàidiche fir. iol. -an

ortalan, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = ortalan fir. gin. 7 iol. -ain (eun)

1)ortha, b. (g.u. ~, i. ~í) = 2)ùrnaigh boir. gin. -e, iol. -ean +
2) = 1)ortha boir. iol. -chan +
(ATH.) = ar(aid/tha), ór~ ;; (g.u. ~n, i. ~na)

órtháirgeach, a1 = tha rud a' solar òr

órthaisce, b. (g.u. ~, i. -cí) = cùl-stòr òir (banca)

órthóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = òradair, fir., -ean +

órú, int. = 1)O!, clsg. ,,, ho!, clsg. +

1.0)os, f. (g.u. 7 i. ois, g.i. ~) = os fir. gin. ois, iol. -an +
2.0) (réamh.) = os, roi. +
3.0) (réi.) = os(-), roi. neo-ath.
(ATH.) = as ;; 2.0) ós

ós, f. (g.u. 7 i. óis, g.i. ~) = 1)beul fir. gin. 7 iol. beòil +

***os cionn** = os cionn roi. gin. (os mo/do/a chionn, os a/ar/ur/an cionn) +

osaic, b. (g.u. ~e) = seòrsa nighe coise (deas-ghnàth)

ósais, b. (g.u. ~e, i. ~í) = innis-fhàsaich boir. gin. innse-fàsaich, iol. innsean-fàsaich (tìr-eòlas) +

osalat, f. (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = osalot fir. gin. -oit, iol. -aichean (cat-fiadhaich) +

*osán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = osan fir. gin. -ain, iol. -an

*osánach, a1 = coltach ri osan//briogais

osánacht, b. (g.u. ~a) = osanachd boir. neo-ath.

osar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = 1)uallach, fir. ,,, 2)ultach, fir. (air do dhruim) +

osaróir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = giùlanair uallaich

osb- = théid e an àite "OSP-"

osbhuí, a3 = tha dath de sheòrsa donn-gheal air

1.0)oscail, b.a.7n. (L. -claíonn, a.b. ~t) = 1)fosgail gn. ag. -gladh +?
2.0) ~t, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 1,2)fosgladh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +
3.0) ~te, c./a3 = 2,1)fosgailte bua. neo-ath. +
(ATH.) = 1.0) fo~, (a.b. ~t, c. ~e) ~slaigh, (a.b. ~lagadh, f.) ;; 2.0) ~cladh, f.

1)oscailteach, a1 = 1,4)fosgailte bua. neo-ath. ;; làmh-fhosgailte bua. neo-ath. +
2) = bi meas a' fosgladh gus sìl a sgaoileadh (luibh-eòlas)
(ATH.) = fo~

1)oscailteacht, b. (g.u. ~a) = 1,2)fosgailteachd boir. neo-ath. ;; nuair a tha rud làmh-fhosgailte
2) = farail boir. gin. -e (eòlas-sìde)
(ATH.) = fo~

[redacted]

1.0)oscar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = 1,2)laoch fir. gin. 7 iol. laoich +
2.1) = 1)oscar fir. -air ;; lùthaireachd boir. neo-ath. +
2.2) = 5)buille boir. iol. -an (snàmh) +
(ATH.) = 2.0) (e)as~, io~

1.1)oscartha, a3 = gaisgeil bua. coi. -e +
1.2) = làidir bua. coi. làidire/treasa +
2.0) = 2)lùthmhor bua. coi. -oire +
(ATH.) = 2.0) ascartha(ch) a3/a1, eascrach a1, io~, ~ch, a1

oschéadfach, a1 = chan urrainn dhut rud a mhothachadh leis na ceudfathan agad

osclóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = fosglair fir. iol. -ean

oslóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = seòrsa frithealaiche airson eich

osmairialú, f. (g.u. -laithe) = 3)riaghladh gluasaid uisge ann am fàs-bheart (bith-eòlas)

osmóis, b. (g.u. ~e, i. ~í) = nuair a tha lionn a' gluasad a-steach gu gu cealla (bith-eòlas)

osmóiseach, a1 = a' buntainn ri OSMÓIS

osna, b. (g.u. ~, i. ~í) = osna boir. iol. -aidhean +

osnádúrtha, a3 = os-nàdarra bua. neo-ath. +

1.o)osnaigh, b.n. (a.b. -aíl) = osnaich gn. ag. -nachadh +
2.o) ~aíl, b. (g.u. -íola) = osnachadh fir. gin. -aidh +

osnaíoch, a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = osnach bua. coi. -aiche +
(ATH.) = ~a(d/m)hach, a1

osnáisiúnta, a3 = tha rud nas cumhachdaiche na riaghaltasan nàiseanta

óspairt, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 1)miapadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean ,,, 2)dochair boir. gin. -e, iol. -ean +

ospidéal, f. (g.u. 7 i. -déil, g.i. ~) = ospadal fir. gin. -ail, iol. -an +
(ATH.) = óis~, óspai~

ospróg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = iolair-iasgaich, boir. ,,, eun-fionn, fir. +

osréalach, a1 = os-fhìreach bua. coi. -riche

osréalachas, f. (g.u. -ais) = os-fhìreachas fir. gin. -ais

osréalaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = os-fhìreachasaiche fir. iol. -an

***ósta,** f. (g.u. ~, i. ~í) = òsta fir. iol. -n +

1)óstach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = 1)òstair fir. iol. -ean +
2) = 2)òstag boir. gin. -aige, iol. -an +
(ATH.) = ~ta

óstaíocht, b. (g.u. ~a) = lòistinn boir. iol. -ean +
(ATH.) = ~t(ach)as, f.

os-tairseachúil, a2 = 's urrainn dhut rud a mhothachadh leis an aigne agad

óstallán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = ostail boir. gin. -e, iol. -ean

Ostarach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~)7 a1 = Ostaireach fir. gin. 7 iol. -rich//bua. coi. -riche

osteilgeoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = os-thilgeadair fir. iol. -ean

óstlann, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = òst-thaigh fir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = ~tán

óstlannaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = neach a tha 'na sheilbheadair//mhanaidsear òst-thaighe

óstóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = 2)òstair fir. iol. -ean ;; seilbheadair//manaidsear taighe-seinnse
(ATH.) = ~taeir

óstóireacht, b. (g.u. ~a) = obair a th' aig òstair

ostracaideirm, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa éisg san t-seann-àm

ostrais, b. (g.u. ~e, i. ~í) = ostraids boir. gin. -e, iol. -ean +

otach, a1 = a' buntainn ris a' chluas (corp-eòlas)

otailit, b. (g.u. ~e) = pàirt den chluas

1)otair, a. (g.f. ~, g.b., i. 7 comp. otra) = gràisgeil bua. coi. -e ;; 2)breun bua. coi. bréine +
2) = ro-reamhar bua. coi. -reamhra
(ATH.) = (a/o)traithe, a3, eitir, oit(ir/riúil) a./a2, ~t(artha /rach) a3/a1,
~tra(chúil/í) a2/a3

otamán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = seòrsa furnadiar a tha coltach ri suidheachan//bòrd//bogsa

Otamánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~)7 a1 = Otomanach fir. gin. 7 iol. -aich//bua. coi. -aiche

otascóp, f. (g.u. 7 i. -óip, g.i. ~) = seòrsa inneil sgrùdachaidh don chluas

oth, s. = (is ~ liom ..+) = 's duilich leam gun

othar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = euslainteach, fir. ;; tinneas, fir. ;; (ag déanamh ~air ..+) = 3)brachadh, fir. +

otharcharr, f. (g.u. -airr, i. ~anna) = carbad-eiridinn, fir. ,,, ambaileans boir. iol. -an

otharlann, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = othrasach fir. -aich +

1)otharluí, f. (g.u. ~) = a' staid a th' aig euslainteach +
2) = 1)uaigh boir. gin. -e, iol. -ean +
(ATH.) = ~uighe

otharthraein, b. (g.u. -aenach, i. -aenacha) = trèan a tha 'na ambaileans

othras, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = tinneas fir. gin. -eis, iol. -an ;; 1)othar fir. gin. -air, iol. -an +

othrasach, a1 = tinn bua. coi. -e ;; 1)otharach bua. -aiche +

1.o)othrasaigh, b.a.7n. = 2)iongraich gn. ag. -rachadh +
2.o) ~sú, f. (g.u. -saithe) = 1)iongrachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean +

1)otrach, f. (g.u. -aigh) = 1)buachar fir. gin. 7 iol. -air ,,, aoileach fir. gin. -lich +
2) = 1)òtrach fir. gin. -aich, iol. -aichean +
(ATH.) = oitrea~

otrachán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = 2)breunan fir. gin. 7 iol. -ain ,,, neach graostach +
(ATH.) = eitireachán(aí), oitrea~

1)otracht, b. (g.u. ~a) = 2)bréine boir. neo-ath. ,,, graostachd, boir. n.-ath. +
2) = ro-reamhrachd boir. neo-ath.
(ATH.) = eitirea~, oitrea~, ~r(áil/aíocht)

otrann, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = àite air tuathanas am bi buachar air a chruinneachadh +
(ATH.) = at~, (ea/o)train~

otras, f. (g.u. -ais) = 2)òtrach fir. -aich, -aichean +

ózóicéirít, b. (g.u. ~e) = seòrsa 1)céir mèinnireach

ózón, f. (g.u. -óin) = òson fir. gin. -oin

1.o)ózónaigh, b.a. = dèan òson
2.o) ~nú, f. (g.u. -naithe) = a' dèanamh òson

ózónóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = seòrsa inneil airson òson a dhèanamh